

Sprawozdanie z działalności Rady do Spraw Repatriacji za okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Rada do Spraw Repatriacji jest organem opiniodawczo-doradczym Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji. Do jej zadań należy:

- 1) zgłaszanie propozycji w zakresie usprawnienia organizacji procesu repatriacji;
- 2) zajmowanie stanowiska wobec projektów aktów prawnych w zakresie repatriacji;
- 3) wyrażenie, na wniosek Pełnomocnika, opinii we wszystkich sprawach z zakresu repatriacji.

Rada składa się z pięciu członków powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie repatriacji.

Skład Rady do Spraw Repatriacji: przewodnicząca Pani Aleksandra Ślusarek, członkowie: Pani Patrycja Cieślik, Pan Robert Wyszynski, Pan Jerzy Karwowski, Pan Krzysztof Zaremba.

W 2020 r. odbyło się 10 posiedzeń Rady do Spraw Repatriacji.

Zadania i działania realizowane przez Radę do Spraw Repatriacji w 2020 r.:

Rada na swoich posiedzeniach prowadziła rozważania w kierunku usprawnienia procesu repatriacji oraz upowszechniania wiedzy na temat repatriacji. Realizując swoje uprawnienia, w ciągu roku zapraszała na swoje posiedzenia partnerów zewnętrznych zaangażowanych w proces repatriacji bądź zainteresowanych włączeniem się w dzieło repatriacji. Omawiano m. in. kwestie dotyczące:

- trudności związanych z uzyskaniem świadczeń opieki zdrowotnej przez repatriantów, w okresie do 90 dni od daty ich przybycia do Polski na podstawie wize repatriacyjnej, do których są uprawnieni na podstawie art. 17d ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1472). Problemy te dotyczą głównie utrudnień z dostępem do lekarzy pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów, a wynikają m. in. z wątpliwości związanych z interpretacją i stosowaniem przez podmioty lecznicze świadczące opiekę medyczną w ramach POZ przepisów dotyczących warunków i zakresu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej repatriantom oraz zasad rozliczania kosztów leczenia i usług medycznych, w przypadku realizowania świadczeń w ramach kontraktu podpisanego z NFZ
- aktywizacji zawodowej repatriantów oraz wysokości emerytur dla repatriantów przybywających z Ukrainy, wskazując na konieczność wyrównania świadczenia emerytalnego
- problemów repatriantów, które zaistniały w związku z epidemią koronawirusa i działań podejmowanych przez MSWiA w tym zakresie, m. in. zalecenia konsulom, za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zaprzestania wydawania wiz repatriacyjnych i przesyłania wniosków o wydanie wiz, z uwagi na zamknięcie granic, konieczność odbywania kwarantanny i nieprzygotowanie gmin do przyjęcia repatriantów w tej wyjątkowej sytuacji czy objęcia specjalnym nadzorem sanepidu ośrodków adaptacyjnych dla repatriantów w Pułtusku i Środzie Wielkopolskiej. W obydwu ośrodkach, które wprowadziły reżimy sanitarne, nie odnotowano zakażeń koronawirusem wśród repatriantów

- kosztocłonności poszczególnych ścieżek repatriacji i rozszerzenia ścieżki rodzinnej, co umożliwiłoby przyjmowanie większej liczby repatriantów
- potrzeby zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na repatriację
- wprowadzenia zmian w projekcie nowelizacji ustawy o repatriacji, m. in. w zakresie poszerzenia katalogu dokumentów potwierdzających posiadanie źródła utrzymania o inne formy wykonywania pracy zarobkowej (niż umowa o pracę bądź obietnica takiej umowy), tj. o umowę o dzieło czy umowę zlecenie, co zwiększyłoby możliwość repatriacji osób, które chciałyby zapewnić sobie warunki do osiedlenia się we własnym zakresie
- konkursów ofert na realizację zadania z zakresu repatriacji w zakresie prowadzenia ośrodków adaptacyjnych dla repatriantów
- zmiany systemu pracy placówek konsularnych spowodowanej pandemią COVID-19 i wątpliwości dotyczących obsługiwanie przez nie kandydatów na repatriantów
- zaangażowania spółek Skarbu Państwa w proces repatriacji poprzez przygotowanie ofert pracy, z których mogliby korzystać repatrianci
- potrzeby wprowadzenia systemu stypendialnego dla młodych osób polskiego pochodzenia, planujących związać swoje losy z Polską
- Funduszu Azylu, Migracji i Integracji FAMI, w zakresie, w jakim mogłyby skorzystać z niego osób przygotowujące się do repatriacji poza krajem
- bieżącej działalności ośrodków adaptacyjnych dla repatriantów i przeprowadzanych przez nie kolejnych turnusów, jak również współpracy ośrodków z jednostkami samorządu terytorialnego, dzięki której proces repatriacji i adaptacji przebiega łatwiej i szybciej
- potrzeby wprowadzenia transparentnych reguł, które pozwolą na ustalanie kolejki wnioskodawców oczekujących na przydzielenie do ośrodka adaptacyjnego dla repatriantów, tak aby wcześniej mogli przygotować się do opuszczenia kraju
- „pracochłonności” procesu wydawania zgody na repatriację
- zdynamizowania procesu repatriacji po wprowadzeniu nowelizacji ustawy o repatriacji w 2017 r. oraz zasad wydatkowania środków zabezpieczonych w rezerwie celowej „Pomoc dla repatriantów”
- usprawnienia procesu repatriacji za sprawą m. in. uproszczenia procedur (np. tłumaczenia dokumentów jeszcze przed przyjazdem do Polski), przekazywanie środków na prowadzenie kursów języka polskiego tam, gdzie skierowany jest dany repatriant (zamiast na kursy prowadzone przez ORPEG), czy promocja wiedzy o repatriacji w społeczeństwie.